

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202367
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5618202367.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, vo veci starostlivosti o maloletú D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, bytom pri otcovi, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky Z. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX/XX, R., zastúpenej Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, a otca G. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, okres W. I., zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, so sídlom K. XXX, W. I., v konaní o návrhoch rodičov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/150/2018-480 zo dňa 24. novembra 2020 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/150/2018-597 zo dňa 13. augusta 2021 a proti dopĺňaciemu rozsudku č. k. Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/150/2018-676 zo dňa 27. januára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením o trovách konania a v spojení s dopĺňacím rozsudkom o určení výživného matke p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) zveril maloletú D. Y., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Zároveň rozhodol, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otcovi určil povinnosť prispievať na maloletú výživným vo výške 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Otcovi súd umožnil stykať sa s maloletou v každom párnom týždni, vždy od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod., a v každý nepárny týždeň od stredy od 15.30 hod. do štvrtka do 16.00 hod., pričom otec je povinný zabezpečiť dochádzku maloletej do školského/predškolského zariadenia, ktoré maloletá obvykle navštevuje. Otec si maloletú prevezme pred stykom v mieste bydliska matky, a po ukončení styku maloletú odovzdá matke v mieste bydliska matky. Matke súd zároveň určil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a styk otca s maloletou umožniť. Obom rodičom určil povinnosť navzájom sa informovať o prekážkach brániacich v styku otca s maloletou najneskôr do 24 hodín pred úpravou styku.

2. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že na základe vzájomnej dohody rodičov sa o maloletú v prechodnom období, počínajúc v roku 2018, na základe žiadosti matky, v prevažnej miere staral otec. Hoci otec tvrdil, že matka o maloletú nejavila dostatočný záujem, v priebehu konania bolo vykonanými dôkazmi, najmä výpoveďou matky, zisťovaním pomerov v rodine, t. j. u maloletej, u jedného, aj u druhého rodiča,

napokon i z vyjadrení, ktoré otec v priebehu konania uviedol, preukázané, že matka po uplynutí obdobia, v ktorom mal otec poskytovať v prevažnej miere starostlivosť o maloletú na základe ich vzájomnej dohody, opakovane prejavovala snahu o širší kontakt s dcérou. Vo výpovediach otca sa vyskytovali viaceré rozpory, keď na jednej strane tvrdil, že matka o dcéru nejavila dostatočný záujem, kým v ďalších častiach výpovede potvrdil, že matka záujem o širší kontakt s dcérou mala, a on sa jej údajne snažil v tomto vyhovieť. Poukázal na to, že to bol napokon otec, ktorý postupom času v konaní pripustil, že dcéra rada trávi čas s matkou, teší sa na ňu, je spokojná, a kontakt dcéry s matkou má pozitívny význam. I pri zisťovaní pomerov kolíznym opatrovníkom nebolo preukázané, že by boli naplnené podozrenia otca o zanedbávaní starostlivosti maloletej matkou, naopak, tejto sa podarilo vytvoriť vo svojej domácnosti vhodné podmienky pre bývanie, po dohode s otcom s ňou navštívila lekára, bola s ňou na trojročnej prehliadke, prihlásila ju do materskej školy v mieste svojho bydliska, vytvorila jej vyhovujúce bývanie v priestrannom, moderne a účelne zariadenom byte, s vlastným kútikom a izbou pripravenou pre ňu, s postupným privykaním na samostatné spanie vo svojej izbe po narodení súrodenca. Pokiaľ išlo o posudzovanie vhodnosti výchovného prostredia u rodičov, z vyjadrenia znalca jednoznačne a bez pochybnosti vyplynulo, že maloletá má pozitívny vzťah ku obidvom rodičom a je v záujme jej zdravého vývoja, aby bol udržiavaný styk s obidvomi rodičmi. Rola otca i matky je v živote detí veľmi ťažko zastupiteľná. U obidvoch rodičov bolo preukázané, že vzťahy medzi nimi sú napäté, značne problémové, komunikácia medzi nimi je narušená. Podľa znalca, u maloletej bolo zistené, že nemá dostatočne saturované citové potreby vzhľadom k matke, preto v súčasnej situácii sú kontraproduktívne úvahy o zverení do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Vzhľadom ku neschopnosti konštruktívnej komunikácie medzi rodičmi, ktorá sa prejavovala v celom priebehu konania, napriek deklarovanému tvrdeniu, najmä otca a jeho zástupkyne, že medzi ním a matkou dochádza ku zlepšeniu komunikácie, okresný súd skonštatoval, že táto je stále komplikovaná, nedostatočná, rodičia nedokážu hladko dospieť ku konštruktívnym riešeniam, čo je zrejmé i z viacerých nedorozumení týkajúcich sa odovzdávania maloletej, príp. z duplicitných, nehospodárnych nákupov osobných potrieb maloletej. Z výsledkov vykonaného dokazovania taktiež vyplynulo, že v prechodnom období, najmä v roku 2018, nemala matka ustálený spôsob života, nemala zabezpečené stabilné podmienky bývania, ani stabilný pracovný pomer, nebola v každodennom žiaducom kontakte s dcérou. Od septembra 2018 postupne dochádzalo ku stabilizácii jej bytových pomerov, rovnako pracovných a osobných pomerov, keď bola po ukončení pracovných dohôd, prebiehajúcich i súbežne, zamestnaná v roku 2019 najskôr u zamestnávateľa RužaNet Bar, s.r.o., od 4.3.2019 do 31.5.2019, na základe dohody o pracovnej činnosti, a následne sa zamestnala v riadnom pracovnom pomere u zamestnávateľa H3, s.r.o., od 4.6.2019 doposiaľ. Napriek viacerým tvrdeniam otca o nestabilnom vzťahu matky s jej partnerom, dňa XX.X.XXXX uzavrela manželstvo s Q. H.. V priebehu konania bolo preukázané, že manželia stále žijú spoločne v jednej domácnosti, podľa ich vyjadrenia hodnotia svoj vzťah ako harmonický, rovnako vzťah manžela matky s maloletou D., ktorá, i podľa zistení kolízneho opatrovníka, s manželom matky trávi voľný čas. Pri posudzovaní primárnej otázky, ktorou je určenie výchovného prostredia, ako aj formy rodičovskej starostlivosti, bral súd prvej inštancie do úvahy najlepší záujem maloletej. Vzhľadom k útlmu veku maloletej D., od ktorej nebolo možné očakávať v primeranej miere jednoznačné vyjadrenie jej postoja, hodnotenia a rozhodnutia, súd považoval, okrem výpovede obidvoch rodičov, svedka Q. H., zistení kolízneho opatrovníka, za podporný dôkaz znalecký posudok, v ktorom sa znalec zaoberal posudzovaním výchovného prostredia u obidvoch rodičov. Zo znaleckého posudku, okrem zistenia, že matka i otec majú rovnaké osobnostné predpoklady a výchovné kompetencie k osobnej starostlivosti o maloletú dcéru, vyplýva i blízky a srdečný vzťah maloletej ku manželovi matky, pred znalcom ho označovala tatík, radostne sa s ním zviatala, volala ho dnu, aby mu v chodbe nebola zima. Manžel matky sa i pred znalcom vyjadril, že s manželkinou dcérou má dobrý vzťah, chcel by, aby bola zverená do starostlivosti matky. Tvrdenia otca, že by mal užívať drogy a fetovať, označil i pred znalcom za klamstvo, pričom matka v priebehu konania predložila ako listinný dôkaz fotokópiu laboratórneho vyšetrenia moču Q. H. zo dňa 24.10.2018, zameraného na zisťovanie metabolitov drog - kokainu, amfetamínov, THC, barbiturátov a benzodiazepínu, s negatívnym výsledkom. V konaní nebolo jednoznačne a presvedčivo potvrdené opakované tvrdenie otca, že matka nejaví dostatočný záujem o dcéru, naopak, z tvrdení matky, jej manžela a čiastočne i z vyjadrenia otca vyplýva, že matka nikdy nestratila záujem o dcéru, a ak okresný súd skonštatoval, že najmä v rokoch 2018 a 2019 nebola v prechodnom období starostlivosť matky na dostatočnej úrovni, a boli vtedy splnené podmienky na zverenie maloletej do starostlivosti otca neodkladným opatrením, tak v nasledujúcom období matka postupne presvedčivo preukázala vytvorenie primeraných podmienok v starostlivosti o dcéru. Vychádzajúc z odporúčaní znalca, poukazujúc na dosiahnutú úroveň rodičovskej zrelosti matky, jej neutíchajúci záujem o intenzívny kontakt s maloletou, koncepčný prístup ku rodičovským otázkam, a tiež túžbu maloletej po intenzívnejšom kontakte s matkou,

súd prvej inštancie dospel k záveru o existencii nevyhnutnosti zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky. Považoval za vhodné nedostatočné citové nasýtenie dcéry voči matke reparovať zverením do jej výlučnej osobnej starostlivosti, pričom neopomenuteľným ďalším hľadiskom bola potreba zachovania kontinuity styku dcéry s otcom. Okresný súd dospel taktiež k záveru, že ku svojmu otcovi má D. vytvorený vrúcny citový vzťah, a aj on stále preukazuje intenzívny záujem o poskytovanie osobnej starostlivosti dcére. Matka opakovane prezentovala ochotu umožniť mu pravidelný kontakt s dcérou, a v záujme jeho zachovania súd prvej inštancie určil rozsah ich vzájomného stretávania, ktorý minimálne v súdom stanovenom rozsahu, uvedenom vo výroku prvoinštančného rozhodnutia, musí byť dodržiavaný. Vzájomné vychádzanie si rodičov v ústrety pri zabezpečovaní styku otca s dcérou i ďalšími blízkymi príbuznými, bez vytvárania prekážok, schválností a obštrukcií, považoval okresný súd za nevyhnutné. Matke určil povinnosť dcéru na styk s otcom riadne pripraviť a styk umožniť. Obom rodičom určil povinnosť navzájom sa informovať o prekážkach brániacich v styku otca s dcérou najneskôr 24 hodín pred určenou úpravou styku. Otcovi zostali zachované rodičovské práva a povinnosti. Formulácie otca o „vytrhnutí“ dcéry od neho podľa názoru súdu prvej inštancie nesvedčili o dostatočnej rodičovskej uvedomelosti, a vnímal ich ako prejavy snahy otca o nekritické uzurpovanie si prevahy pri výchove dcéry. Súd prvej inštancie zastal názor, podľa ktorého ním určený model starostlivosti o maloletú predstavuje pre ňu vyššiu mieru stability, odbúranie náročného každodenného dochádzania do materskej školy vo vzdialenejšej obci (pozn.: vzdialenosť obce U. do ZŠ s MŠ v W. N. je 21 km), garanciu, že osobná starostlivosť jej bude poskytovaná viac rodičom, než starou matkou, tiež jej môže byť garantovaná lekárska starostlivosť detského lekára, prípadne odborných lekárov, v jej blízkosti. Okresný súd v ďalšom skonštatoval, že kontakt otca s dcérou je po zmene bydliska otca v U. ľahšie dosiahnuteľný, pretože oproti minulosti sú bydliská rodičov výrazne bližšie (18 km), a tak tvrdenia otca o odlúčení od dcéry stratili úplne opodstatnenosť, zvlášť, keď matka prejavila opakovane ochotu umožniť mu čo najširší kontakt s ňou. Pri ustálení rozsahu styku súd prvej inštancie vychádzal v zásade z odporúčaní znalca, kolízneho opatrovníka i prezentovaných postojov obidvoch rodičov. S poukazom na odporúčanie znalca o nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti okresný súd zdôraznil, popri vyššie uvedených dôvodoch zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, že vyhodnotil tvrdenie otca o dobrej úrovni komunikácie rodičov za účelové, cielené prezentované v záujme podpory jeho návrhu na zverenie dcéry do striedavej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že v komunikácii rodičov stále pretrvávajú veľké rezervy a nedostatky, a jej zlepšenie sa javí byť v súčasnosti len na miernej úrovni. Popri ustálení formy osobnej starostlivosti o maloletú súd rozhodol o rovnovážnom zastupovaní dcéry a spravovaní jej majetku v bežných veciach obidvomi rodičmi. Uvedené rozhodnutie považoval súd prvej inštancie i za primeraný stimul pre rodičov ku žiaducemu zlepšeniu ich vzájomnej komunikácie. Pokiaľ ide o určenie výživného, poukazujúc na odôvodnené potreby maloletej vo veku štyroch rokov, záujmové aktivity, návštevu predškolského zariadenia, zárobkové možnosti a schopnosti otca, ktorý dosahuje čistú mzdu minimálne na úrovni 750,- eur mesačne, súd prvej inštancie považoval sumu výživného vo výške 150,- eur mesačne za primeranú, vyjadrujúcu adekvátnu mieru proporcionality. Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť, z príjmu dokáže uspokojovať v primeranej miere svoje životné potreby, náklady na domácnosť, a taktiež uhrádzať pravidelne splátky hypotekárneho úveru. Navyiac okresný súd poukázal na tú skutočnosť, že maloletá bude navštevovať len jedno predškolské zariadenie v blízkosti jej bydliska s matkou, takže mu ubudnú výdavky súvisiace s platbami materskej školy v W. N.. O trovách konania súd rozhodol napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením č. k. 1P/150/2018-597 zo dňa 13.08.2021 v intenciách ust. § 52 a § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Okresný súd reagujúc na potrebu doplniť vyššie špecifikovaný rozsudok, rozhodol vo veci dňa 27.01.2022 doplnčiacim rozsudkom tak, že matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletej v sume po 80,- eur mesačne vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletej, počnúc od 27.8.2018 do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/150/2018 o osobnej starostlivosti maloletej. Zameškané výživné za obdobie od 27.8.2018 do 31.1.2022 vo výške 1.370,12 eur sa matke povoľuje splácať po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám otca maloletej, prvýkrát v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti uvedeného rozsudku. Súd návrh otca na určenie výživného vo zvyšnej časti zamietol. O trovách rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci, predmetom ktorej je rozhodovanie o návrhu otca na určenie výživného v období, kedy osobnú starostlivosť poskytoval dcére on, bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané vykonaným dokazovaním, že otec podal návrh na určenie výživného dňa 27.8.2018, kedy už rodičia a maloletá nežili spolu v jednej domácnosti. V konaní, predmetom ktorého je vydanie doplnčacieho rozsudku, týkajúceho sa požadovaného výživného

za obdobie poskytovania osobnej starostlivosti maloletej otcom, konkrétne za obdobie od podania návrhu 27.8.2018 do právoplatnosti základného rozsudku o osobnej starostlivosti maloletej, bolo potrebné určiť primeranú výšku výživného, ktorú je povinná platiť matka k rukám otca. Prihliadajúc na osobné zárobkové a majetkové pomery matky, ako aj odôvodnené potreby maloletej, súd prvej inštancie dospel k záveru, že primerané výživné je vo výške 80,- eur mesačne počnúc od 27.8.2018 do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/150/2018 o osobnej starostlivosti maloletej. Mesačný príjem matky je tvorený rodičovským príspevkom vo výške 380,- eur mesačne a prídavkami na jedno dieťa vo výške 225,50 eur mesačne. Počas materskej dovolenky s mladšou dcérou jej boli poskytované materské dávky vo výške začínajúcej na sume 199,43 eur za mesiac marec 2021, končiacie na sume 441,60 eur v októbri 2021. Za alikvotné obdobie mesiaca november 2021 jej bola vyplatená čiastka 142,45 eur. V období od septembra 2020 do 17.3.2021 bola matka práceneschopná, dávky v nezamestnanosti jej boli poskytnuté v septembri 2020 vo výške 139,85 eur, v októbri 2020 v sume 309,67 eur, v novembri 2020 v sume 299,68 eur, v decembri 2020 v sume 309,67 eur, v januári 2021 v sume 309,67 eur, vo februári 2021 v sume 279,70 eur, od 1.3.2021 do 17.3.2021 v sume 169,82 eur. V prechodnom období od XX.XX.XXXX do 30.3.2019 jej boli poskytované materské dávky súvisiace s narodením dieťaťa, ktoré zomrelo XX.X.XXXX. Potrebné je pripomenúť, že do augusta 2018 otec matke preposielal rodičovský príspevok na jej živobytie vo výške minimálne 200,- eur mesačne. V súčasnosti je matka s maloletou dcérou Z. H., nar. X.X.XXXX, stále na materskej dovolenke, s výnimkou krátko prechodného obdobia v decembri 2021, kedy bola opäť zamestnaná v spoločnosti Gate s príjmom 112,- eur za necelý mesiac. U zamestnávateľa H3, s.r.o., bola matka v pracovnom pomere od 4.6.2019 do 16.12.2021. Pred vznikom pracovného pomeru u tohto zamestnávateľa matka vykonávala práce u viacerých zamestnávateľov, vo viacerých prevádzkach - RužaNET Bar, Bistro Max, Snack Bar, s príjmom, ktorý sa pohyboval v rozpätí od 400,- do 600,- eur mesačne. Celková čistá mzda u zamestnávateľa H3, s.r.o., dosahovala za obdobie od januára 2020 do konca augusta 2020 celkovú výšku 3.907,41 eur s čistým príjmom v rozpätí od 473,80 eur do 478,82 eur. V septembri 2020 u tohto zamestnávateľa dosiahla čistú mzdu 91,38 eur, spolu s náhradami počas PN, výšku 174,94 eur. Následne v decembri 2021, po krátkom prerušení materskej dovolenky, u toho istého zamestnávateľa dosiahla čistú mzdu 483,44 eur, 16.12.2021 bol pracovný pomer u tohto zamestnávateľa ukončený. Z potvrdenia o príjme manžela matky vyplýva jeho čistá mzda v septembri 2020 vo výške 476,74 eur, v októbri 2020 vo výške 476,74 eur, v júli 2020 476,74 eur, v auguste 2020 476,74 eur, v ostatných mesiacoch roka v podobnej výške. Podľa jeho vyjadrenia, k uvedenému príjmu dostáva osobitný príplatok do celkovej sumy cca 1.000,- eur mesačne. Na základe preukázaných skutočností okresný súd skonštatoval, že za celé obdobie od podania návrhu zo strany otca do súčasnosti je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať pravidelne na dcéru určeným výživným vo výške 80,- eur mesačne. Pokiaľ ide o ustálenie sumy zameškaného výživného, súd ohraničil obdobie jeho výpočtu od podania návrhu 27.8.2018 do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo o tomto nároku otca rozhodované, t. j. do 31.1.2022, pričom výsledná suma dlhu matky na zameškanom výživnom, po zohľadnení vyššie uvedených platieb, predstavuje 1.370,12 eur. V danom štádiu však nebolo možné reálne zistiť dlh na zameškanom výživnom do konca obdobia ohraničeného nadobudnutím právoplatnosti rozsudku o osobnej starostlivosti maloletej, pretože, logicky, tento budúci dátum nebolo možné určiť s poukazom na prebiehajúce odvolacie konanie. Návrh otca, prekračujúci súdom ustálenú sumu výživného 80,- eur mesačne, súd ako nedôvodný zamietol, pretože presahuje disponibilné možnosti matky za celé posudzované obdobie. O trovách konania okresný súd rozhodol v intenciách ust. § 52 a § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Proti rozsudku okresného súdu čo do výroku I. a nadväzujúcimi výrokmi III. až VII. podal otec odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, alternatívne zmenil nasledovne: „Maloletá D. Y., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy v páry kalendárny týždeň od nedele od 16.30 hod. do nedele nasledujúceho kalendárneho týždňa do 16.30 hod., a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy v nepáry kalendárny týždeň od nedele od 16.30 hod. do nedele nasledujúceho kalendárneho týždňa do 16.30 hod., pričom maloletú si preberajúci rodič, ktorému interval osobnej starostlivosti začína vyzdvihnúť v mieste bydliska toho rodiča, ktorému interval osobnej starostlivosti končí. Každý z rodičov je povinný maloletú na osobnú starostlivosť druhého rodiča riadne pripraviť. Výživné na maloletú sa neurčuje. V čase Veľkonočných prázdnin je otec povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v každom nepárnom roku v čase od Zeleného štvrtku od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v každom párnym roku v čase od Zeleného štvrtku od 9.00 hod. do Veľkonočného

pondelka do 17.00 hod. V čase jarných prázdnin je otec povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v každom párnom roku v čase od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod. do posledného dňa prázdnin do nedele 17.00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v každom nepárnom roku od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod. do nedele posledného dňa prázdnin do 17.00 hod. V čase vianočných sviatkov: v nepárny kalendárny rok je otec povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od 23.12. od 13.00 hod. do 27.12. do 16,00 hod. hod. a v páry kalendárny rok je matka povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od 23.12. od 13.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a v čase novoročných sviatkov: v páry kalendárny rok je otec povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od 30.12. od 13.00 hod. do 04.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod. a v nepárny kalendárny rok je matka povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od 30.12. od 13.00 hod. do 04.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod. Zameškané výživné vo výške 150,- eur mesačne za obdobie od 27.08.2018 do právoplatného skončenia konania vo veci samej po odpočítaní už zaplateného výživného vo výške 50,- eur mesačne plateného matkou na základe nariadeného neodkladného opatrenia v znení uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 06.11.2019, sp. zn. 1P/150/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 09.01.2020, č. k. 9CoP/67/2019-318 je matka povinná zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur splatných vopred vždy k 15. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci k rukám otca pod stratou výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej mesačnej splátky. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania prvostupňového ani odvolacieho súdu.“

5. Otec vytykal súdu prvej inštancie, že tento nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, takto zistený skutkový stav nesprávne posúdil, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie navyiac podľa jeho názoru vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a má iné vady. Uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a absenciu riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia. V dôsledku uvedeného postupu súdu prvej inštancie, ktorý svoje rozhodnutie riadne, dostatočne a presvedčivo neodôvodnil, došlo k porušeniu práva otca na spravodlivé súdne konanie, ako aj k obmedzeniu realizácie jeho práva na obhajobu v spojitosti s právom pred súdom konať. Otec má za to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jeho podstatnými námietkami, ktoré vzniesol v konaní, so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie najvhodnejšej formy starostlivosti o maloletú, ako ani so všetkými nárokmi uplatnenými v konaní otcom. Napadnutý rozsudok považuje za nesprávny z dôvodu, že nerešpektuje najlepší záujem maloletej a jej právo na rovnocennú starostlivosť zo strany oboch rodičov, ku ktorým obom má maloletá vytvorené silné citové puto poukazujúc na skutočnosť, že tri roky poskytoval maloletej nepretržitú osobnú starostlivosť otec, ku ktorému má vytvorené silné puto. Uviedol, že rozpor striedavej osobnej starostlivosti so záujmami maloletej bol v konaní tvrdený výlučne len matkou, avšak tieto jej tvrdenia boli len účelové, keď matka nedokázala označiť jediný negatívny, resp. nežiadúci vplyv na maloletú, ktorý by podľa jej názoru mal byť touto formou starostlivosti vyvolaný. V konaní nežiadúci vplyv alebo potenciálne riziko striedavej osobnej starostlivosti na maloletú preukázaný vierohodným a relevantným spôsobom nebol, o tomto sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ani v náznakoch nezmienil.

6. Ku skutkovým okolnostiam veci otec v rámci podaného odvolania uviedol, že v návrhu na začatie konania, ktorý bol súdu doručený dňa 27.08.2018, otec žiadal zveriť maloletú do jeho osobnej starostlivosti, keď sa o dvojročnú maloletú osobne staral od januára 2018 na základe rozhodnutia jej matky o tom, že je aktuálne vhodnejším rodičom na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, a po tom, čo v mesiaci august 2018 forma striedavej starostlivosti nebola maloletou dobre znášaná pre pretrvávajúcu zvýšenú ustráchanosť, plačlivosť a nočné opakované budenia s plačom. Následne počas konania, po tom, čo sa matka usadila a v byte, kde aktuálne býva už s terajším manželom, dokázala vytvoriť pre maloletú prostredie, o ktorom sa kolízny opatrovník vyjadril, že spĺňa predpoklady stanovené pre naplnenie bytových potrieb maloletej, a teda by ho bolo možné považovať za stabilné, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že počas konania sa dokázali rodičia dohodnúť a medzi sebou komunikovať vo veciach týkajúcich sa maloletej, navrhol otec na pojednávaní sám matke, aby sa opätovne pokúsili o zabezpečenie starostlivosti o maloletú formou striedavej starostlivosti, nakoľko len tak zistia, či maloletej táto forma starostlivosti vyhovuje a je na ňu pripravená. Z pohľadu osobných preferencií otca od počiatku pretrváva jeho záujem o osobnú starostlivosť o maloletú, uvedené však za účelom dosiahnutia najlepšieho záujmu maloletej čo do jej starostlivosti zo strany oboch rodičov, dokázal otec napriek svojim osobným preferenciám potlačiť a uprednostniť záujem svojho dieťaťa pred záujmom vlastným, na rozdiel od matky, ktorá od počiatku „bojuje“ len za svoju osobnú starostlivosť bez akejkoľvek reflexie

na vytvorené silné puto maloletej k otcovi, ktorý sa o maloletú osobne stará už 2,5 roka. Maloletá D. počas doby 2,5 roka bez problémov odchádzala z domu oboch rodičov, či už to bolo z domu matky za účelom realizácie osobnej starostlivosti zo strany otca alebo za účelom realizácie styku s matkou. Hoci opak opakovane tvrdila matka maloletej a počas výsluchu účelovo aj jej manžel, hoci tento spravidla pri odovzdávaní maloletej ani nebýval. Jediný dôvod, ktorý matka uviedla v rámci svojej argumentácie, prečo má byť maloletá zverená práve jej do osobnej starostlivosti, bol jej argument že ona je matka „a dieťa je dosť malé na to, aby bolo odobraté od matky, pretože teraz potrebuje tú materinskú lásku....“.

Argumentácia matky vyznieva vzhľadom na ponechanie maloletej u otca matkou v útľom veku len 2 roky, kedy dieťa v porovnateľnom veku skutočne viac bytostne potrebuje matku, minimálne nepresvedčivo a s odstupom času, keď maloletá je vo veku 5 rokov bez relevancie a akéhokoľvek opodstatnenia. Zároveň poukázal na to, že aj znalec konštatoval u maloletej, za dobu osobnej starostlivosti otca, jej vývoj ako harmonický bez akýchkoľvek nežiadúcich následkov v jej správaní a prežívaní. Preto nie je otcovi zrejme, prečo práve teraz by mala byť vhodnejším rodičom na výchovu matka a prečo by matka ako rodič, ktorého skutočne dieťa potrebuje v každom veku, by nemohla vykonávať svoju starostlivosť a uplatňovať svoj vplyv na výchovu maloletej v porovnateľnom rozsahu ako otec, a to v rozsahu jednotýždňového intervalu. Odpoveď na uvedenú otázku nedáva otcovi ani napadnuté rozhodnutie, hoci ide o zodpovedanie kľúčovej otázky, a to prečo práve teraz rodič, ktorý bol vhodným na výchovu a starostlivosť stratíť bez akejkolvek zmeny na jeho strane túto schopnosť - a to len preto, že matka chce dieťa do osobnej starostlivosti.

7. Otec sa zároveň nestotožnil s posúdením okresného súdu, podľa ktorého vo vyjadreniach otca vzhliadol rozpor, keď na jednej strane otec tvrdil, že počas voľných dní matka ani raz nenapísala, čo okresný súd videl v rozpore s tvrdením otca, že matka žiadala, aby jej otec pridal k strede a štvrtku i pondelok a utorok. V tomto kontexte otec považoval za potrebné poukázať na to, že zo strany okresného súdu bol skutkový stav zistený nesprávne, pričom sa súd pri ustálení tohto názoru nevyjadril, o ktoré obdobie z doby 2,5 roka prebiehajúceho súdneho konania vôbec ide. Otec sám opakovane v konaní uvádzal, že matka je s maloletou málo, keď okrem času od štvrtku do nedele každý druhý týždeň, realizuje s maloletou styk len 1x v týždni v rozsahu 1 - 1,5 hodiny, kedy u nej maloletá nie je počas víkendu. Teda v kalendárnom mesiaci trávi s maloletou v úhrne čas len 2x do mesiaca od štvrtku poobedia do nedele a 2 až 3x do mesiaca 1,5 hodiny (t. j. v úhrne 8 dní z 30 dní). Čo on ako druhý rodič považuje za nedostatočné s tým, že o uvedenom sa zmieňoval, že síce matka prezentuje záujem o maloletú v konaní, ale tento je obmedzený výlučne len na jej záujem získať ju do svojej osobnej starostlivosti a nie na záujem skutočne byť s maloletou čo najviac, pretože to je v rozpore s jej fakticky prejavovým záujmom. Uvedené podľa jeho názoru okresný súd neprávne v konaní zistil a posúdil. V tejto súvislosti sa otec vyjadroval, že keby matka mala skutočný záujem o maloletú, snažila by sa o čo možno najširší styk s maloletou aj niekoľkokrát cez týždeň, vrátane prespania, a nie len 1-2x v týždni, kedy ju nemá cez víkend. Otec spočiatku konania zo strachu, že sa maloletá opäť bude budiť s plačom, nesúhlasil so skúšaním formy striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch. Neskôr, keď matka začala pracovať krátky - dlhý týždeň, súhlasil s jej vyskúšaním po dobu troch dní nepretržitej starostlivosti zo strany matky v jeden týždeň a v druhý týždeň po dobu 4 dni nepretržite, čo považoval za postupné a nezaťažujúce zvykanie si maloletej na starostlivosť matky. Následne matka zmenila zamestnanie s výkonom pracovnej činnosti denne do 15 hod., a preto nebolo možné v tomto dohodnutom rozsahu striedavej osobnej starostlivosti oboch pokračovať a žiadala od otca striedanie v jednotýždňových intervaloch, čo otec po 1 mesiaci skúšania krátky-dlhý interval nepovažoval za vhodné pre maloletú pre náhlu zmenu, ktorá vzhľadom na minulosť mohla negatívne pôsobiť na maloletú. V konaní matka uvedené opäť deklarovala ako nemožnosť sa s otcom dohodnúť a uvedené v znení tvrdení matky súd posúdil nesprávne ako rozpory v tvrdeniach otca, bez zistenia skutočného stavu veci. Otec v ďalšom uviedol, že sa nestotožňuje s posúdením súdu prvej inštancie, že v jeho vyjadreniach sa často vyskytovali rozpory, keď na jednej strane tvrdil, že pri rozhovoroch o matke bola dcéra skleslá, na druhej strane však viackrát potvrdil, že dcéra sa na matku tešila. Otec počas svojho výsluchu jasne a zreteľne vysvetlil, že maloletá bola skleslá najmä z toho, že jej malo byť podľa tvrdení maloletej spočiatku nepekne rozprávané o otcovi zo strany matky, neskôr citlivo prežívala a s otcom riešila, že jej matka povedala, že vyhrá súd a zoberie ju od otca. Rovnako zreteľne otec uviedol, že nikdy pred maloletou neznevažoval osobu a rolu matky, na styk s matkou ju vždy pripravil a o matke pred maloletou pekne rozprával, preto nemala maloletá dôvod sa na matku netešiť. Súd prvej inštancie však v rámci vyjadrenia sa o rozporech vo vyjadreniach otca zhrnul nesprávne dve tvrdenia otca z iných časových období, resp. tieto interpretoval inak, ako boli otcom myslené. Pre zamedzenie akýchkoľvek pochybností, otec ustálil, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že mal sám snahu matku kontaktovať a vyzýval ju na realizáciu

styku s maloletou, rovnako bolo preukázané, že matke sa v rámci svojich možností a plánov vždy snažil vyjsť v ústrety za účelom realizácie jej styku s maloletou, pre tento účel jej bol ochotný doviest' maloletú na rôzne miesta, prípadne poskytnúť náhradný termín realizácie styku, pokiaľ matka otca kontaktovala bezprostredne pred tým, ako mala záujem si maloletú prevziať a otec jej to nedokázal, pre vlastné plány alebo jeho odcestovanie s maloletou, umožniť. Preto mu nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukazuje na zdanlivé rozpory v tvrdeniach otca, hoci tieto sú vybraté z kontextu jeho viacerých výpovedí učinенých v konaní a považuje ich ako posúdené súdom prvej inštancie nesprávne. V rámci rovnakého prístupu súdu k účastníkom konania považoval otec za vhodné poukázať na viaceré rozpory v tvrdeniach matky a nepravdivosť jej tvrdení, ktorú otec v drivej väčšine v konaní preukázal, avšak okresný súd sa k nim ani v náznakoch v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevyjadril.

8. Otec sa nemohol stotožniť ani s názorom súdu prvej inštancie o jeho tvrdenej snahe uzurpovať si prevahu pri výchove dcéry, čo je v priamom rozpore s jeho snahami dohodnúť sa s matkou o striedavej osobnej starostlivosti o dcéru, ktorá by zaručovala zachovanie práva dieťaťa na rovnakú starostlivosť zo strany oboch rodičov a na druhej strane by korešpondovala s právom oboch rodičov v rovnakej miere sa podieľať vo vzťahu k maloletej na jej výchove a starostlivosti o ňu. Zároveň poukázal na to, že medzi rodičmi došlo k zlepšeniu komunikácie (čo prisvedčila i matka maloletej), a tým k odstráneniu prekážky v realizácii striedavej starostlivosti. Navyiac poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, že síce medzi rodičmi pretrvávajú vzťahové a komunikačné problémy, ale vo veci týkajúcich sa maloletej sa dokážu dohodnúť. Súd prvej inštancie sa v danej otázke pridržiaval tvrdení znalca, podľa ktorého je komunikácia medzi rodičmi na takej úrovni, ktorá tvorí prekážku striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otec však podotkol, že práve forma starostlivosti, ktorú zvolil súd prvej inštancie smeruje podľa neho k ďalším problémom v komunikácii a práve zverením maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov by sa odbúrало napätie, ktorému boli dlhodobým vedením súdneho konania vystavení obaja rodičia. Hodnotiac vyššie uvedené bolo preto nutné zo strany otca konštatovať, že prekážky, ktoré sa javili znalcom ako brániace striedavej starostlivosti buď ani v skutočnosti v danom prípade dané neboli, alebo boli postupom času (od vyšetrenia u znalca po doplnenie znaleckého posudku) odstránené. Uvedené súd prvej inštancie podľa názoru otca nesprávne vyhodnotil, a preto na základe takto nesprávne zisteného skutkového stavu vec nesprávne posúdil a nesprávne vo veci rozhodol. Úprava starostlivosti matky a stretávanie sa otca s maloletou tak, ako ju vymedzil súd prvej inštancie v rozsudku vyvoláva v doteraz zaužívanej forme starostlivostí chaos a úplnú nestabilitu prostredia maloletej, na ktoré bola a je zvyknutá. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletá má vytvorené silné citové puto k obojmu rodičom, ktorí sú obaja schopní po emocionálnej a praktickej stránke rovnako napĺňať jej potreby, je zrejmé, že jej zverenie do osobnej starostlivosti matky len pre ničím nepodložené tvrdenie o matke ako vhodnejšom rodičovi vzhľadom na vek maloletej, už teraz nerešpektuje najlepšiu záujem maloletej, ako ani právo otca ako rovnocenného rodiča pravidelne, rovnocenne a rovnoprávne sa podieľať na výchove a starostlivosti o maloletú. Aj z psychologického hľadiska považuje otec striedavú osobnú starostlivosť pre maloletú za najvhodnejšiu formu starostlivosti pre ňu o čom svedčí aj samotná skutočnosť, že maloletá je zvyknutá na starostlivosť otca a rozšírením intervalu starostlivosti o ňu zo strany matky, sa aktuálna forma starostlivosti tak markantne z pohľadu maloletej nezmení. Okrem uvedeného okresný súd mal v konaní preukázané aj to, že obaja rodičia majú vhodné osobné, osobnostné, ako aj materiálne predpoklady na uspokojovanie potrieb maloletej, teda aj na realizáciu striedavej osobnej starostlivosti, výkonu ktorej nič nebráni. Podľa jeho názoru nie je daný žiadny dôvod na to, aby otec bol z výkonu osobnej starostlivosti a výchovy o maloletú vytesňovaný len vzhľadom na irelevantný argument o veku maloletej, keď sa doposiaľ o maloletú príkladne staral a jej vývin bol v dôsledku jeho starostlivosti harmonický. Má za to, že súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím vážnym spôsobom ohrozil a zasiahol do aktuálne silne vybudovaného putá medzi ním a maloletou, pre ktorú za posledné obdobie predstavoval istotu a rodinné zázemie, ako aj do jeho ďalšieho budovania, preto nepovažuje jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo v najlepšom záujme maloletej a ani za spravodlivé. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva jediný relevantný a existujúci dôvod, ktorý by mal brániť striedavej osobnej starostlivosti alebo pre ktorý by táto nemala byť vhodnou pre maloletú.

9. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, ktorú otcovi súd prvej inštancie uložil plniť na maloletú vo výške 150,- eur mesačne, s touto otec nesúhlasí. Stanovená výška vyživovacej povinnosti nezohľadňuje odôvodnené potreby maloletej u matky, a na druhej strane ani otcove preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery, s ktorými sú spojené aj jeho nevyhnutné výdavky vynakladané na zabezpečenie si bývania pre seba a svoju maloletú dcéru v podobe splátok hypotekárneho úveru, čo mu takto vysokú

sumu výživného objektívne neumožňuje plniť. Navyiac uviedol, že pokiaľ by bola zverená maloletá matke do osobnej starostlivosti, potreby maloletej neodôvodňujú súdom stanovenú výšku vyživovacej povinnosti, nakoľko pomerná časť výdavkov na bývanie pripadajúca na maloletú v byte, kde žijú 2 dospelé osoby a čoskoro už aj dve maloleté deti sú neporovnateľne nižšie (400,- eur: 4 os) ako jeho výdavky na bývanie a výdavky v súvislosti so zabezpečením si bývania (400,- eur ročne + 140,- eur energie + 150,- eur splátka hypotéky + 135,- eur splátka spotrebiteľského úveru + cestovné výdavky vynakladané denne v súvislosti s dochádzaním do práce), ktoré znáša v celom rozsahu sám. V ďalšom považuje mesačný príjem matky a jej manžela ako spoločne posudzovanej osoby (t. j. 250,- eur nemocenské dávky matky + 200,- eur doplatok zamestnávateľa matky + 1.000,- eur príjem otca) za neporovnateľne vyšší ako jeho príjem (750,- eur). Poukázal na to, že z vyjadrení matky ani len nevyplývalo, aké by mali byť potenciálne výdavky maloletej na školu a škôlku, pričom okresný súd tieto rozhodné okolnosti pre stanovenie výživného ani nezistil, a ani ich nemal preukázané. Matka nedokázala v konaní uviesť výšku poplatkov, nedoložila jediný dôkaz svedčiaci o tom, že by jej výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletú vznikli, nepredložila do konania ani len dôkaz, že by na školský rok 2020/2021 bola maloletá na dochádzku v nejakej škôlke vôbec zapísaná resp. prihlásená, preto otec považuje v tejto súvislosti sumu výživného stanovenú v prípade starostlivosti matky o maloletú ako svojvoľnú, nevychádzajúcu z preukázaných a odôvodnených potrieb maloletej. Podľa názoru otca pri jednoduchom výpočte jeho príjmu je možné dospieť k záveru, že pri plnení vyživovacej povinnosti vo výške 150,- eur a zaplatení nevyhnutných výdavkov na bývanie a cestovných výdavkov do zamestnania mu neostanú financie ani len na zabezpečenie si stravy a nevyhnutnej drogérie, nie to ešte na to, aby mohol realizovať styk s maloletou v dostatočnom rozsahu a pre ten účel vynakladať ďalšie cestovné výdavky. V prepočte 750,- eur príjem ponížený o nevyhnutné výdavky v mesačnej výške cca 710,- eur (150,- hyposplátka + 140,- energie + 135,- splátka SÚ + 33,33 drevo + 100,- cest. náklady do zamestnania + 150,- eur výživné) a i. pravidelné a nepravidelné výdavky na napr. lieky, ošatenie, mobil a i., cestovné výdavky za účelom realizácie styku. V ďalšom poukázal na nepomer výšky výživného (v sume 50,- eur) stanoveného okresným súdom v rámci neodkladného opatrenia matke. Na poslednom pojednávaní vo veci konanom dňa 24.11.2020 sama matka potvrdila, že si je vedomá, že suma výživného stanovená v zmysle neodkladného opatrenia vo výške 50,- eur je len minimálnou sumou potrebnou na úhradu nevyhnutných a najzákladnejších výdavkov maloletej, a že skutočná výška výdavkov vynakladaných otcom je podstatne vyššia. Sama matka, hoci sú príjmové pomery jej rodiny s manželom podstatne vyššie ako príjem otca, nehovoriac o výdavkov otca na bývanie, ktoré vynakladá v podstatne vyššej výške ako matka, žiadala v konaní zaviazat' pre prípad zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti sumou 150,- eur mesačne. Vzhľadom na dané okolnosti otec považuje preto za spravodlivé, aby rovnaká suma mesačného výživného, akou žiadala matka zaviazat' otca, bola priznaná otcovi pre účel výpočtu zameškaného výživného za obdobie odo dňa podania návrhu do právoplatného skončenia tejto veci, t. j. po 150,- eur mesačne pri zohľadnení zaplatených plnení výživného na základe nariadeného neodkladného opatrenia od novembra 2019.

10. K podanému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej, ktorý uviedol, že trvá na svojom vyjadrení, ktoré odznelo na pojednávaní konanom dňa 24.11.2020 a to, aby maloletá D. bola zverená do starostlivosti matky, obaja rodičia budú spravovať majetok maloletej a zastupovať ju v bežných veciach, otca zaviazat' platením výživného a styk maloletej s otcom upraviť nasledovne: aby sa stretávanie otca s maloletou realizovalo každý druhý víkend od štvrtka do nedele a v týždni, keď nie je realizovaný víkendový styk, tak minimálne, aby bolo stretnutie realizované aspoň dva dni v týždni.

11. K podanému odvolaniu podala vyjadrenie matka maloletej, ktorá považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a spravodlivé a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Matka v celom rozsahu nesúhlasí s tvrdeniami otca v odvolaní. Podľa jej názoru otec v odvolaní len opakuje svoje subjektívne tvrdenia, s ktorými sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal a dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Nerozumie prečo otec nerešpektuje odborné vyjadrenie profesionála, ktorý najobjektívnejšie posúdil vec a vyjadril sa tak, že vzhľadom na vek maloletej, je práve matka schopnejšia vytvoriť výchovné prostredie, pretože ako matka má nato prirodzené predpoklady. Samotný znalec napokon odporučil súdu, aby bola maloletá dcéra zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec ako keby podľa nej slepo presadzoval svoje vlastne záujmy, keď dookola opakuje, že chce, aby bola maloletá dcéra zverená do striedavej osobnej starostlivosti. Súd sa s touto formou dostatočne vysporiadal, pričom podľa vyjadrení odborníkov v tejto oblasti, ako aj z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že striedavá starostlivosť nepôsobí pozitívne na vývoj maloletých detí pričom obzvlášť v tomto konaní, kde maloletá dcéra je v útlom veku. Súd prvej inštancie podľa nej vo svojom rozhodnutí správne

konštatoval, že v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére harmonického rodinného prostredia, šťastia, lásky, porozumenia, stability a tolerance v záujme všestranného zdravého vývoja, najmä pozitívneho rozvoja jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravného, duchovného a sociálneho rozvoja, a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v dohovore o právach dieťaťa a v iných právnych predpisoch. Nemožno potom neprihliadať na tú skutočnosť, že matka takéto prostredie maloletej dcéry poskytnúť vie a túži, pričom samotná matka zažíva atmosféru harmonického rodinného prostredia, šťastia, lásky a porozumenia, nakoľko má manžela, s ktorým čakajú narodenie dieťaťa, pričom takýto súrodenecký vzťah by maloletej dcéry len vyhovoval a pozitívne by vplýval na jej psychický a fyzický vývoj. K ostatným účelovým a zavádzajúcim tvrdeniam, ktoré uviedol otec vo svojom odvolaní sa matka odmietla vyjadrovať, nakoľko tieto považuje za absolútne tendenčné, prekrúcajúce, polopравdivé alebo úplne lživé s úmyslom dosiahnuť zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je zákonné, správne a spravodlivé.

12. V rámci odvolacej repliky otec uviedol, že trvá na všetkých skutočnostiach a vyjadreniach tak, ako boli uvedené v odvolaní, tieto považuje za podstatné a zohľadňujúce v prvom rade záujmy maloletej. Zopakoval, že od januára 2018, kedy matka opustila spoločnú domácnosť a maloletú vo veku len necelých dvoch rokov ponechala v starostlivosti otca ako toho z rodičov, ktorý dokáže lepšie zabezpečiť potreby maloletej v tej dobe, maloletá u matky nestrávil dobu dlhšiu ako 4 dni nepretržite. Počas týchto 4 dní, spravidla od štvrtku/niekedy stredy do nedele sa matka maloletej venovala, kupovala jej rôzne darčeky a starala sa o ňu. Vždy v nedeľu po maloletú prišiel otec a maloletá k nemu bez problémov išla, nedomáhala sa dlhšieho pobytu u matky, neplakala a neodmietala otca. Až teraz v mesiaci február 2021, po 4 rokoch, sa rodičia dohodli, že maloletá ostane pri matke 1 týždeň nepretržite ako náhrada za obdobie, kedy matka bola v povinnej karanténe v súvislosti s vírusom COVID-19 a po dobu 14 dní s maloletou nebola. Na prekvapenie otca maloletá otcovi po jednom týždni nepretržitej starostlivosti zo strany matky v deň jej prevzatia od matky vyčítala, prečo ju u mamy nechal tak dlho, že už chcela ísť konečne domov, so správaním matky bola nespokojná, a domáhala sa od otca vyjadrenia, či ju u mamy tak dlho už nebude nechávať. S poukazom na uvedené vyjadrenia a správanie maloletej, je otec presvedčený, že maloletá nie je pripravená na tak zásadnú zmenu, akou je osobná starostlivosť matky o ňu. Otec preto nerozumie, prečo nie je prihliadané na to, čo maloletá skutočne chce, ale mylne sú súdom prvej inštancie túžby matky zamieňané za záujem maloletej. Otec na základe vyššie uvedeného je presvedčený, že maloletá ku matke nechce ísť tak, ako o tom rozhodol okresný súd a maloletej doslova vyhovuje styk s matkou tak, ako sa fakticky realizuje už viac ako 3 roky. Maloletá k uvedenému vypočutá nebola, nikdy si starostlivosť matky nevyskúšala, hoci vzhľadom na jej vek, keď má 5 rokov už vie vyjadriť svoj názor tak, ako to prezentovala otcovi. Preto má otec za to, že je povinnosťou súdu maloletú v konaní vypočuť a zistiť priamo od maloletej, v koho domácnosti chce skutočne žiť, či jej aktuálna forma vyhovuje, alebo by to chcela zmeniť tak, že bude rovnako dlho bývať u matky ako u otca, alebo u otca už bývať nechce a chce bývať s matkou a jej manželom.

13. V poradí druhou reakciou na vyjadrenie matky k podanému odvolaniu otca, sa otec domáhal, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu a vec mu vrátil na doplnenie dokazovania za účelom zistenia názoru maloletej D., ktorá je schopná vyjadriť svoj názor po prežitej udalosti, t. j. týždni strávenom nepretržite u matky, prípadne, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a ponechal maloletú v osobnej starostlivosti otca, ako toho z rodičov, ktorý dokáže zabezpečiť všetky potreby maloletej, dokáže sa o maloletú vhodne postarať, pričom počas jeho výchovného pôsobenia je zachovaný vzťah dieťaťa s matkou, a to tak po stránke vnútorného prežívania maloletej, ako aj po vonkajšej stránke, keď sa styk maloletej s matkou realizoval podľa dohody rodičov. Otec v ďalšom zopakoval, že maloletá toho času nie je na takúto zásadnú zmenu pripravená (zmena na osobnú starostlivosť matky), nakoľko nemožno nechať bez povšimnutia prejavy nevôle maloletej s tým, keď ju otec u matky nechá dlhšie ako bola doposiaľ maloletá na to zvyknutá. Otec má preto dôvodnú obavu z traumatizácie maloletej takouto náhlou zmenou, voči ktorej prednedávnom vyjadřila maloletá svoj verbálny a nástojčivý nesúhlas.

14. Proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie výroku I. a III. podal otec taktiež odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na doplnenie odôvodnenia, aby po oboznámení sa otca s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu, mohol otec zvážiť, či sa s týmito stotožní a (ne)bude rozhodnutie súdu akceptovať, resp. aspoň čiastočne. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd napadnutý dopĺňací rozsudok zmenil tak, že návrhu otca za obdobie od 27.08.2018 do 01.05.2021 vo veci určenia vyživovacej povinnosti matky vo výške 150,- eur mesačne vyhovie v

celom rozsahu, a počnúc od 02.05.2021 do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24.11.2010, sp. zn. 1 P/150/2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 13.08.2021, sp. zn. 1P/150/2018 zaviazal matku k povinnosti prispievať na výživu maloletej v sume po 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletej. A aby primerane tomu bolo upravené zameškané výživné. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vytýkal, že zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil a nevysporiadal sa so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie otcom uplatneného nároku na určenie vyživovacej povinnosti matky voči maloletej D. na čas kedy prebiehala a prebieha jeho osobná starostlivosť o maloletú. Napadnuté rozhodnutie nepovažuje za spravodlivé s poukazom na tú skutočnosť, že ide o totožné dieťa s totožnými potrebami a totožnou výškou výdavkov vynakladaných na zabezpečenie jeho potrieb ako v čase posledného rozhodovania súdu dňa 24.11.2020, napriek tomu v porovnaní s matkou a výživným jej priznaným vo výške 150,- eur na maloletú D., otcovi súd priznal na maloletú výživné len vo výške 80,- eur, t. j. súd priznal otcovi na výživu totožného dieťaťa až o 70,- eur mesačne menšie výživné ako matke, čo otec po dôkladnom zvážení schopností, možností a majetkových pomerov matky za obdobie od 27.08.2018 do 31.01.2022 a svojich aktuálnych schopností, možností a majetkových pomerov považuje za nespravodlivé. Zároveň je otec toho názoru, že napadnutý rozsudok trpí aj ďalšou vadou, a to nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením, a preto ho považuje za nepreskúmateľný. Nakoľko maloletá často trpela respiračnými problémami, bolo otcovi odporúčané presťahovať sa zo suchých panelákových priestorov do rodinného domu. Otec seba a maloletej zabezpečil v septembri 2019 nové bývanie v rodinnom dome na dedine v U., kde má maloletá vlastnú izbu, pričom mu vzrástli cestovné výdavky na zabezpečenie jeho dochádzky do miesta výkonu jeho práce v Liptovskom Mikuláši a dochádzky maloletej do škôlky v W. N., ktorú maloletá navštevuje od počiatku, kde je zvyknutá a kde má kamarátov. Zároveň otcovi vzrástli výdavky na zabezpečenie bývania pre seba a maloletú, keď namiesto pôvodných výdavkov na bývanie v paneláku predstavujú jeho výdavky poplatkov na energie vo výške 140,- eur + 41,66 eur mesačne poplatkov za drevo na kúrenie (v roku 2020 bol výdavok 400,- eur, v roku 2021 bol 500,- eur), + 20,- eur TV a internet, + 150,- eur splátka hypotekárne úveru + 135,- eur spotrebný úver. Priemerný čistý mesačný príjem otca je cca 780,- eur. Zo strany matky otcovi nebolo platené žiadne výživné, nakoľko matka začala plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej až počnúc mesiacom november 2019 po nariadení neodkladného opatrenia, hoci v tej dobe sa jej mesačný príjem pohyboval v rozmedzí od 400,- po 600,- eur mesačne. Napriek tomu, že si sama matka žiadala výživné na maloletú D. vo výške 150,- eur mesačne pre prípad, že jej bude maloletá zverená do osobnej starostlivosti, hoci nikdy výdavky maloletej neuhrádzala (keď mala maloletá cca 1,5 roka matka opustila spoločnú domácnosť a o maloletú sa staral otec a uhrádzal všetky jej výdavky) a teda ani nemá reálnu predstavu o ich skutočnej výške, na výživu maloletej k rukám otca nikdy neprispela nad rámec 50,- eur mesačne (dočasné nevyhnutné výživné podľa neodkladného opatrenia), hoci jej príjem až do nástupu na PN z dôvodu rizikového tehotenstva sa pohyboval v rozmedzí okolo 400,- až 600,- eur. Výživné, ktoré bolo určené napadnutým dopĺňacím rozsudkom súdu prvej inštancie je podľa názoru otca výživným pokrývajúcim len sumu poplatkov na škôlku a stravu maloletej vo výške 50,- eur mesačne, pričom výživné v takejto výške nezohľadňuje výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, záujmové a voľnočasové aktivity maloletej, ani alikvotnú časť poplatkov na bývanie maloletej, ani cestovné výdavky na cestu do/z materskej škôlky v W. N. do miesta bydliska v U., tobož nie nepravidelné výdavky vynakladané otcom na zakúpenie iných vecných plnení pre maloletú ako kolobežky, bicyklu, príp. korčúl a i. V napadnutom rozhodnutí súdu podľa názoru otca absentuje akákoľvek zmienka o úvahách súdu prvej inštancie, ktorými sa spravoval, keď rozhodol, že suma 80,- eur mesačne je adekvátna potrebám maloletej a potrebná na uspokojenie jej potrieb. Potreby maloletej boli však v rámci rozsiahleho konanie preukázané v podstatne vyššej výške ako 80,- eur mesačne, čo matka nerozporovala. Rovnako odôvodnenie napadnutého dopĺňacieho rozsudku neposkytuje presvedčivé zdôvodnenie a nie je z neho zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie považuje sumu 80,- eur mesačne ako sumu, ktorá je v schopnostiach matky plniť, keď jej príjem dosahoval v určitých obdobiach výšku až 600,- eur, jej manžel zarábala minimálne 1.000,- eur a na výdavkoch spoločnej domácnosti sa podieľali tri dospelé osoby. Otec záverom odvolania uviedol, že podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič, by malo predstavovať 20-30% jeho čistého príjmu, ktorý od 02.05.2021 je u matky vo výške 400,- eur mesačne, čo predstavuje sumu možného výživného od 80-120,- eur mesačne. Nakoľko na zabezpečení a úhrade potrieb maloletej Z., druhej dcéry matky, sa matka podieľa spoločne s jej otcom, manželom matky, ktorého príjem je dostatočný na pokrytie všetkých potrieb ich rodiny, a na platbách nájomného a za stravu sa podieľa aj otec manžela matky, má otec maloletej za to, že vzhľadom na výšku odôvodnených potrieb maloletej D. určenie výživného matke vo výške 120,- eur mesačne je dôvodné, primerané a spravodlivé.

15. K odvolaniu otca proti dopĺňaciemu rozsudku sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej, ktorý uviedol, že zotrúva na vyjadrení kolízneho opatrovníka uvedeného v rámci záverečného návrhu súdneho pojednávania z dňa 27.01.2022, a to aby matka bola zaviazaná plnením vyživovacej povinnosti k maloletej, pričom výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

16. K odvolaniu otca proti dopĺňaciemu rozsudku sa vyjadrila matka maloletej, ktorá uviedla, že odvolanie otca ako aj dôvody, ktoré vo svojom odvolaní uvádza považuje za absolútne nerelevantné a tendenčné, s úmyslom zbytočne naťahovať konanie, ktoré už aj tak trvá neprimerane dlhý čas.

17. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok spolu s dopĺňacím rozsudkom na základe podaných odvolaní v rozsahu danom ustanovením § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a spolu s dopĺňacím rozsudkom potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

18. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

19. K námietke odvolateľa - otca maloletej ohľadom nepreskúmateľnosti rozsudku pre nedostatok dôvodov a absenciu riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia, odvolací súd uvádza, že napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľné a riadne odôvodnené, pričom opačný názor otca je len jeho subjektívnym, ničím nepodloženým názorom. V konaní nedošlo k takej vade, ktorá by mala vplyv na správnosť rozhodnutia a možno uzavrieť, že otcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú dané. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavné konformné. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie dostatočne zaoberal skutkovými okolnosťami na to, aby dospel k správne právnemu záveru ako o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, tak i určení vyživovacej povinnosti k maloletej, ako aj o určení nedoplatku na výživnom. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/2007).

20. K namietanému odvolaciemu dôvodu, podľa ktorého súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, je potrebné uviesť, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP) a vyhodnotenie uvedie v odôvodnení rozhodnutia. Voľné hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, teda relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam, zákonnosti z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania a z hľadiska pravdivosti, teda hodnovernosti jeho zdroja. Následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov môže v zásade dôjsť len nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, prípadne porušením pravidiel formálnej logiky. Posúdenie zákonných kritérií na aplikáciu toho-ktorého ustanovenia a hodnotiace úvahy súdu, na základe správne a zákonne vykonaných dôkazov bez mylnej interpretácie z nich vyvedených skutočností, nie je možné považovať za nesprávne skutkové zistenie. Odvolací súd konštatuje, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka v sebe obsahuje i právomoc

súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/2003).

21. Čo sa týka námietky otca maloletej ohľadom (ne)vhodnosti zvolenia osobnej starostlivosti matky namiesto striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 24 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), z ktorého nevyplýva žiadna priorita prístupu pri rozhodovaní o tom, komu bude dieťa zverené do starostlivosti. Je preto predovšetkým na súdoch, aby vzhľadom na zistený skutkový stav a vzhľadom na nezastupiteľné osobné skúsenosti vyplývajúce z bezprostredného kontaktu s účastníkmi konania a znalosti vývoja rodinnej situácie, rozhodli o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného alebo oboch rodičov. Základným kritériom pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nie je želanie konkrétneho rodiča, ale predovšetkým záujem dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa), ktorý musí byť pri rozhodovaní súdu prioritným hľadiskom, pričom súd sa súčasne musí snažiť nájsť riešenie, ktoré nebude obmedzovať ani právo rodiča zaručené v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Z ustanovení zákona o rodine je zároveň zrejmé, že podstatnými kritériami určujúcimi záujem maloletého dieťaťa (okrem spôsobilosti oboch rodičov vychovávať dieťa a dohodnúť sa s druhým rodičom) sú citové väzby a vývinové potreby dieťaťa, stabilita výchovného prostredia a právo na udržiavanie rovnocenného osobného styku s obidvoma rodičmi.

22. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, keď striedavá starostlivosť nemôže byť súdmi paušálne využívaná ako forma „spravodlivého“ rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi oboch rodičov. Rovnako tak pochopiteľne sa nedá možnosť striedavej výchovy automaticky a bez dôkladného posúdenia prípadu odmietiť. Záujem a potreby konkrétneho dieťaťa je preto potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade osobitne a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. To potvrdzuje aj stanovisko Výboru pre práva dieťaťa Rady vlády pre ľudské práva zo 14.10.2014 (stanovisko ku striedavej starostlivosti o deti), podľa ktorého: „Najlepší záujem dieťaťa je potrebné hľadať v každom jednotlivom prípade osobitne, nie podľa akejkoľvek vopred danej schémy, a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. Tak sa potom môže stať, že u niektorého dieťaťa sa najvhodnejším riešením môže ukázať starostlivosť striedavá, v iných prípadoch však to môže byť zverenie do starostlivosti jedného z rodičov a dohoda alebo rozhodnutie o optimálnej a zároveň reálnej forme o rozsahu styku druhého z rodičov s dieťaťom. Výbor nepovažuje paušálne rozhodovanie preferujúce jedno z riešení za výraz rešpektu k jedinečnosti dieťaťa a jeho potrieb.“ Odvolací súd má pritom za to, že v tejto veci, kedy obaja rodičia sú všeobecne rovnako spôsobilí sa o svoje dieťa riadne starať, súd prvej inštancie vyššie uvedené kritériá splnil, pretože odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na uprednostnení najlepšieho záujmu maloletej, podloženého závermi znaleckého posudku č. 11/2020 vypracovaného znalcom PhDr. Mariánom Garbárom.

23. V prejednávanej veci nariadenie striedavej starostlivosti navrhol otec, matka s ňou nesúhlasila a žiadala zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že obaja rodičia majú k maloletej, ako i maloletá k nim, silné a pozitívne citové väzby. Výchovné prostredie u oboch rodičov sa javí stabilným. Bolo taktiež preukázané, že obaja rodičia, tak matka ako aj otec, sú spôsobilí maloletú riadne vychovávať. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu dôvodne a správne uzavrel, že v danom prípade boli splnené všetky hmotnoprávne podmienky pre nariadenie osobnej starostlivosti matky o maloletú D.. Predovšetkým ustálil, že striedavá starostlivosť oboch rodičov sa v danom prípade javila ako nevhodná z dôvodu nenaplnenia požiadaviek, ktorých kumulatívne naplnenie je pre takéto rozhodnutie nevyhnutné, najmä (nie však výlučne) čo sa týka nepriateľských, až hostilných postojov rodičov k sebe navzájom a neschopnosti konštruktívnej komunikácie medzi rodičmi (napriek tvrdeniu otca o zlepšení komunikácie medzi rodičmi, o čom nesvedčí napríklad zápisnica o trestnom oznámení Q. H. - manžela matky - zo dňa 16.01.2022). Súd prvej inštancie postupoval správne, keď rozhodol v zmysle prvoradého hľadiska, a to najlepšieho záujmu maloletej, a v neposlednom rade zohľadnil závery zo znaleckého posudku č. 11/2020 vypracovaného znalcom PhDr. Mariánom Garbárom, podľa ktorých sa javí ako vhodnejšie riešenie zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky, z dôvodu, že maloletá nemá dostatočne saturované citové potreby k matke, pričom ďalším neopomenuteľným hľadiskom bola potreba zachovania kontinuity styku dcéry s otcom, čo odvolací súd hodnotí vo vzťahu k prvostupňovému rozhodnutiu za splnené. Za danej situácie sa preto aj odvolaciemu súdu javil takýto spôsob starostlivosti o maloletú D. za vhodnejší a sledujúci najlepší záujem maloletej, napriek tomu, že otec navrhoval, aby bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Odvolací súd zároveň konštatuje, že uvedené rozhodnutie nesleduje žiadne „odtŕhanie“

maloletej od otca, reaguje len na skutočnosti preukázané počas konania, pričom odvolací súd nevyklučuje možnosť otca realizovať svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletej aj prostredníctvom striedavej osobnej starostlivosti, ku ktorej môže dôjsť do budúcnosti, ak budú splnené podmienky. Tu je však potrebné zdôrazniť, že významným faktorom z hľadiska splnenia zákonných predpokladov pre striedavú osobnú starostlivosť je aj zistenie, či rodičia maloletej napriek rozvratu vzťahu budú dosahovať takú psychickú a mentálnu vyspelosť, že v záujme maloletej budú schopní eliminovať prejavy svojich narušených vzťahov do takej miery, aby to na maloletú nemalo negatívny dopad. Je nevyhnutné, aby rodičia maloletej neriešili svoje nezhody bojom o maloletú, či jej prostredníctvom, ale naopak hľadieť predovšetkým na jej záujem byť v starostlivosti oboch rodičov a hľadať najvhodnejší spôsob, ako maloletej vytvoriť stabilné, harmonické a láskyplné prostredie. Je však nesporné, že zlá či priamo konfliktná komunikácia medzi rodičmi môže mať negatívny vplyv na osobnostný rozvoj maloletej.

24. K vyživovacej povinnosti odvolací súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich spoločnou zákonnou povinnosťou, avšak rozsah, v akom túto dieťaťu každý z nich poskytuje, býva spravidla odlišný, keďže vzhľadom na špecifickosť rodičovskej starostlivosti, túto neposkytujú solidárne. Podstatné sú kritériá rozhodujúce pre určenie vyživovacej povinnosti ako osobná starostlivosť o dieťa, starostlivosť o domácnosť, skutočnosť, či rodičia spolu žijú a podobne. Zákon predovšetkým predpokladá, že rodičia si budú plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v rozsahu zodpovedajúcom potrebám dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. To znamená, že životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov musí byť približne rovnaká. Súd teda prihliada na skutočnosť, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a v akej miere. Pri určení vyživovacej povinnosti by mali byť zohľadnené základné potreby dieťaťa, ako je strava, bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, ako aj nevyhnutné náklady pre riadny rozvoj a vývin dieťaťa. Rovnako je potrebné zohľadniť aj rozvíjajúce sa potreby dieťaťa ako športová činnosť, vzdelávacie krúžky, školské poplatky, ktoré rozvíjajú duševnú alebo vzdelanostnú stránku dieťaťa. Rozhodujúca skutočnosť na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosť rodiča treba považovať reálny príjem rodiča, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Je potrebné však posúdiť aj objektívne možnosti povinného rodiča, ako sú zdravotný stav, vzdelanie, prax a skúsenosti v odbore. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti.

25. Pokiaľ otec maloletej na jednej strane namietal výšku jemu určenej vyživovacej povinnosti v sume 150,- eur mesačne pri mesačnom príjme pohybujúcom sa v priemernej výške 780,- eur mesačne, ktorú nie je objektívne schopný plniť, a zároveň namietal výšku určeného výživného matke v sume 80,- eur mesačne pri priemernom mesačnom príjme matky vo výške 380,- eur mesačne z titulu rodičovského príspevku a 225,50 eur mesačne z titulu rodičovského prídavku na druhé dieťa matky maloletej, prípadne príjmu, ktorý predchádzal materským dávkam a rodičovskému príspevku v sume 400 - 600,- eur mesačne (okrem doby práceneschopnosti z dôvodu rizikového tehotenstva, kde nemocenské dávky predstavovali približne sumu 300,- eur mesačne), odvolací súd uvádza, že sa jedná o vyjadrenie výšky vyživovacej povinnosti z hľadiska rozdielnosti príjmov každého z rodičov. Sám otec v rámci odvolania proti dopĺňaciemu rozsudku uvádza, že podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič, by malo predstavovať 20-30 % jeho čistého príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií, najmä v závislosti jednak na počte vyživovacích povinností, či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale tiež aj povinných osôb), čo v prípade otca je 156,- eur - 234,- eur, a v prípade matky (kde i podľa názoru otca príjem matky predstavuje približne sumu 400,- eur) 80,- eur - 120,- eur. Súd prvej inštancie v oboch prípadoch zohľadniac zárobkové pomery oboch rodičov rozhodol o vyživovacej povinnosti v prípade oboch rodičov na spodnej hranici zo súm, ktoré vzhľadom na ich zárobkové možnosti pripadali do úvahy. Odvolací súd zároveň podotýka, že z napadnutých rozhodnutí (rozsudok a dopĺňací rozsudok) je zrejmé, že súd prvej inštancie sa pri otázke rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti zaoberal zárobkom otca i jeho výdavkami (bod 46. a 47. odôvodnenia rozsudku) ako v rámci dopĺňacieho rozsudku dôsledne posudzoval príjmy matky (bod 23. odôvodnenia dopĺňacieho rozsudku). Určené výživné vo výške 150,- eur na maloletú s poukazom na mesačný príjem otca, na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a zároveň nepredstavuje ani 20 % priemerného čistého mesačného príjmu otca, nejedná sa teda o neprimerane vysoké výživné. Z uvedeného dôvodu námietky otca maloletej týkajúce sa (vysokej) sumy jemu určeného výživného neboli opodstatnené. Odvolací súd však na tomto mieste poukazuje na to, že priznané výživné v prípade, ak sa zmenia pomery možno vychádzajúc z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane dieťaťa v

dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečenie odôvodnených potrieb ako aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmov, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane, či už rodičov alebo dieťaťa došlo. Pri zmene pomerov sa však vždy prihliadne na vývoj životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine.

26. Odvolací súd preskúmal aj výrok dopĺňacieho rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý napadol otec maloletej odvolaním. Podľa krajského súdu je výrok dopĺňacieho rozsudku vecne správny s prihliadnutím na zistený skutkový stav veci. K námietkam otca, ktorými poukazoval na príjem manžela matky maloletej ohľadom určenia výšky výživného (nedoplatku) matky na maloletú odvolací súd konštatuje, že ďalší partner rodiča nemá povinnosť sa spolupodieľať na nákladoch partnerkinho dieťaťa, preto odvolací súd na takúto námietku nemohol prihliadnuť a stotožnil sa so súdom prvej inštancie určeným rozsahom vyživovacej povinnosti matky voči maloletej poukazujúc i na vyššie uvedené (najmä bod 26. odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu).

27. Záverom je potrebné zdôrazniť, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov. Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový (skutočný) stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozhodnutie súdu nepreskúmateľným ani nezákonným. Napokon je potrebné dodať, že terajšia právna úprava vyplývajúca z . § 387 ods. 3 CSP umožňuje odvolaciemu súdu zaoberať sa vo vlastnom odôvodnení rozhodnutia aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že zákonodarca čiastočnú neodôvodnenosť rozhodnutia nepovažuje za takú vadu konania, ktorá by účastníkom konania odníkala možnosť konať na súde, a to obzvlášť s poukazom i na ustanovenia CMP, v rámci ktorých odvolací súd nie je viazaný jednak odvolacími dôvodmi a ani rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

28. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)